

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 430/21
18.8.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Обрадовић, председника већа, Сање Пејовић и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ..., ..., чији је пуномоћник Милица Радовановић, адвокат из Београда, Александра Костића 15, против туженог ... из ..., ..., чији је пуномоћник Стојан Радошевић, адвокат из Београда, Милутина Ивковића 2, ради вршења родитељског права и издржавања по тужби и противтужби туженог, одлучујући о жалбама тужиле и туженог изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П2 1319/19 од 19.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиле и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П2 1319/19 од 19.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1319/19 од 19.04.2021. године, ставом првим изреке, малолетно дете парничних странака ВВ, рођена ... године, поверена је мајци АА на самостално вршење родитељског права.

Ставом другим изреке, уређени су лични односи и начин виђања малолетне ВВ са оцем, овде туженим, на начин ближе описан у овом ставу изреке.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 17.000,00 динара почев од 01.08.2019. године, као дана подношења тужбе, па док за то постоје законски услови или док се одлука не измени другом судском одлуком, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, с тим да доспеле а неисплаћене обавезе издржавања плати одједном, уплатом на текући рачун законског заступника малолетног детета, мајке ВВ.

Ставом четвртим изреке, одређена је привремена мера и малолетно дете парничних странака ВВ поверена мајци ВВ на самостално вршење родитељског права.

Ставом петим изрке, одређена је привремена мера и обавезан тужени да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 17.000,00 динара почев од 19.04.2021. године па до правоснажног окончања поступка, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун законског заступника малолетног детета, мајке ВВ.

Ставом шестим изреке, одређено је да привремене мере остају на снази до правоснажног окончања поступка и имају дејство правноснажног решења о извршењу.

Ставом седмим изрке, констатовано је да евентуално изјављена жалба не задржава извршење привремених мера.

Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев и предлог за одређивање привремене мере којим је тужилца тражила да се тужени делимично лиши родитељског права у делу давања сагласности за промену пребивалишта, за издавање путне исправе и путовања детета у иностранство, као неоснован.

Ставом деветим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев и предлог за одређивање привремене мере туженог ББ, којим је тражио да се малолетна ВВ повери оцу на самостално вршење родитељског права, као и да се тужилца АА обавезе да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 15.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу почев од дана правноснажности пресуде, на текући рачун оца.

Ставом десетим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавиле парничне странке и то тужилца побијајући исту у ставу осмом и десетом изреке из свих законом предвиђених разлога, а тужени побијајући исту у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и деветом изреке, како то произилази из навода жалбе, такође из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку ("Сл.Гласник РС", бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе парничних странака неосноване.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на који се жалбом туженог посебно указује, с обзиром да побијана пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама и не постоји противречност између онога што је у њеном образложењу наведено о садржини исправа и самих тих исправа, односно изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су током трајања ванбрачне заједнице добиле заједничко дете ВВ, рођену .... године. Тужилца из претходног брака има кћерку ГГ која је студент четврте године Факултета организационих наука. Заједница живота парничних странака престала је у јануару 2019. године, а малолетно дете ВВ од прекида заједнице живота родитеља живи са мајком и сестром ГГ у кући која је власништво тужилца оца, површине 80 м².

Оценом налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Вождовац, од 24.01.2020. године утврђено је да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено мајци ради самосталног вршења родитељског права, а имајући у виду узраст и жељу малолетног детета, као да је у најбољем интересу детета да оца виђа сваки други викенд почев од петка од 18 часова до недеље 21 час, половину зимског и половину летњег распуста, сваки други државни и верски празник и сваки други рођендан детета. Из допунског налаза и мишљења Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Вождовац од 28.09.2020. године утврђено је да нема елемената који би указивали да се мајка, овде тужилца, према детету понаша на злостављајући или занемарујући начин, нити да својим поступањем доводи дете у опасност, а да је застој у контактима између малолетног детета и оца последица догађаја када је отац покушао да се врати у домаћинство у ком су заједно живели без најаве и сагласности мајке детета, што је дете драматично схватило. У допунском налазу Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Вождовац од 13.11.2020. године назначено је да нема основа да се отац малолетног детета делимично лиши родитељског права.

У погледу потреба малолетног детета утврђено је да ВВ има 13 година, иде у седми разред основне школе, да уџбеници за школу коштају 17.000,00 динара, да нема ваннаставних активности, те да за исхрану и хигијену тужилца за малолетну ВВ и себе сваког месеца потроши износ од 15.000,00 динара, док за одећу и обућу просечно троши износ од 30.000,00 динара. Од 1.10.2020. тужени за малолетно дете купује ствари које дете тражи и даје јој новац када се виђају између 700,00 и 1.000,00 динара, а водио ју је на зимовање на Златибор.

У погледу могућности парничних странака да малолетном детету пружи издржавање, утврђено је да малолетно дете живи у кући од 80 м² заједно са тужилцом и сестром по мајци ГГ, која је редован студент четврте године Факултета Организационих наука и тренутно запослена у СББ-у где месечно остварује зараду од 40.000,00 динара. Тужилца је власник фризерског салона где ради и месечно зарађује 30.000,00 динара. За трошкове локала који изнајмљује плаћа износ од 200 евра месечно, а трошкови струје, инфостана и воде месечно износе 25.000,00 динара - 30.000,00 динара. Сваког месеца за потребе салона набавља робу у износу од око 20.000,00 динара. Тужилца нема непокретности на своје име, власник је аутомобила марке "Опел корса", 2005. годиште. Тужени тренутно није стално запослен и издржава се обављајући грађевинске радове, те просечно месечно зарађује између 600 до 800 евра, понекада заради и 1.000 евра, а живи у кући коју изнајмљује за 140 евра месечно, плаћа струју у износу од 8.500,00 динара за време грејне сезоне и 5.500,00 динара у летњем периоду, воду у износу од 2.300,00 динара, телефон у износу од 1.200,00 динара, интернет и кабловску у износу од 3.600,00 динара. Власник је кат.парцеле број ....

КО ..., површине 1165 м2, као и породичне стамбене зграде површине 30 м2 која се налази на катастарској парцели број ..., уписана у лист непокретности ... КО Рипањ. Поред тога, заједно са браћом и сестрама сувласник је са 1/6 куће која се налази у селу ... у близини ....., која је разрушена. Власник је аутомобила марке "Фиат мултипла", 2007. годиште.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверена мајци на самостално вршење родитељског права, а да се лични односи малолетног детета са оцем одвијају према моделу какав је досуђен у ставу другом изреке побијане пресуде, предложен од стране центра за социјални рад. Одлучујући о висини доприноса за издржавање, суд је пре свега имао у виду узраст малолетног детета, месечне потребе које обухватају трошкове становања, исхране, хигијене, одеће, обуће, школовање, као и стандард оба родитеља, приходе туженог и тужиље, те године живота парничних странака и могућност да се додатно радно ангажују, али и њихове расходе и утврдио да су потребе малолетне ВВ 34.000,00 динара, те је обавезао туженог, као родитеља са којим дете не живи, да учествује у издржавању малолетне ћерке у износу од 17.000,00 динара месечно.

Одлучујући о предлогу тужиље за доношење привремене мере којом је тражено да се малолетно дете повери мајци на самостално вршење родитељског права и обавезе тужени да доприноси њеном издржавању у износу од 17.000,00 динара почев од дана доношења пресуде, а имајући у виду мишљење органа старатељства и да тужени није доприносио издржавању малолетног детета дужи временски период, суд је одредио привремене мере као у ставу четвртом, петом, шестом и седмом изреке, налазећи да су испуњени услови прописани члановима 447,449 и 460 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Суд је ставом осмим изреке одбио као неоснован тужиљин захтев и предлог за одређивање привремене мере којим је тражено да се тужени делимично лиши родитељског права у делу давања сагласности за промену пребивалишта, за издавање путне исправе и путовања детета у иностранство, оцењујући да тужиља није доказала да је тужени несавесно вршио родитељско право, као и дужности из садржине родитељског права.

Одлучујући о противтужбеном захтеву и предлогу туженог да се малолетно дете повери њему на самостално вршење родитељског права и обавезе тужиља да доприноси издржавању детета, а имајући у виду налазе и мишљења Градског центра за социјални рад који су дати у складу са правилима струке, првостепени суд је ставом деветим изреке одбио противтужбени захтев и предлоге туженог, налазећи да је у најбољем интересу детета да живи са мајком, а да оца виђа по одређеном моделу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, применом одредби члана 6 став 1, 61 став 1, 77 став 3, 82, 154 став 1, 160, 161, 162 и 266 став 1 Породичног закона, ценећи најбољи интерес малолетног детета у смислу члана 3 Конвенције о правима детета, а узимајући у обзир и чланове 6, 7 и 9 наведене Конвенције, као и чланове 447, 449 и 460 Закона о извршењу и обезбеђењу, а прихватајући налазе и мишљења надлежног органа старатељства, првостепени суд је донео побијајућу пресуду.

Оцењујући наводе жалби, Апелациони суд је нашао да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право поверавајући дете мајци на самостално вршење родитељског права и уређујући начин одржавања личних односа малолетног детета са туженим и обавезујући га да на име доприноса за издржавање малолетног детета плаћа износ од 17.000,00 динара месечно.

Неосновани су жалбени наводи тужиље да би туженог требало делимично лишити вршења родитељског права и то у делу давања сагласности за промену пребивалишта, за издавање путне исправе и путовања детета у иностранство, имајући у виду да ниједним доказом није утврђено да је тужени на било који начин несавесно вршио родитељско право због кога би се делимично лишио истог, као и да је изричито одбио давање сагласности за издавање пасоша и путовања детета и за промену пребивалишта. Првостепени суд је приликом доношења одлуке у овом делу имао у виду и допунски налаз и стручно мишљење Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Вождовац од 13.11.2020. године из кога је утврђено да није у најбољем интересу малолетног детета да се отац делимично лиши родитељског права. Самим тим правилна је и одлука првостепеног суда којом је одбио тужиљин предлог за одређивање привремене мере којом би се тужени делимично лишио родитељског права, јер нису испуњени законом прописани разлози за одређивање ове мере.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је неправилна одлука у погледу поверавања детета мајци на самостално вршење родитељског права, имајући у виду да је првостепени суд приликом одлучивања ценио стручни налаз и мишљење Градског центра за социјални рад Вождовац и допунске налазе које је прихватио, налазећи да су дати у складу са правилима науке и струке, те да је у најбољем интересу детета, имајући у виду њен узраст, пол, емоционалне и развојне потребе, као и жељу самог детета да живи са мајком, да се повери мајци. Приликом одлучивања овај суд је имао у виду допунски налаз и мишљење Градског центра за социјални рад Вождовац од 28.09.2020. године у коме је изричито наведено да нема елемената који би указали да се мајка према малолетном детету понаша на злостављајући или занемарујући начин, те да својим поступцима малолетно дете доводи у опасност, при чему је имао у виду и да је првостепени суд отклонио извођење доказа вештачењем од стране Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић” на околност психичког стања тужиље, које је тужени предлагао, будући да у остављеном року није платио предујам за вештачење, а нису постојале околности које би суду указале да постоји потреба да се исто одреди по службеној дужности.

Правилна је и одлука првостепеног суда којом је одбијен противтужбени захтев и предлог туженог за одређивање привремене мере којом би малолетно дете било поверено њему на самостално вршење родитељског права, собзиром да је у току поступка утврђено да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено мајци са којом непрекидно живи.

Правилна је и одлука првостепеног суда о висини доприноса туженог за издржавање малолетне ћерке, јер је правилно утврдио све потребе малолетног детета које живи са мајком и похађа седми разред, правилно ценећи могућности родитеља да стичу зараду, налазећи да је тужени у могућности да доприноси издржавању у износу од 17.000,00 динара, према својим материјалним могућностима, јер је то једино дете

које издржава, поседује имовину, остварује месечне приходе, здрав је и радно способан, при чему нема обавезе издржавања других лица и већих трошкова, а притом ценећи приходе и расходе које мајка остварује, а која ће у преосталом делу, од утврђених месечних потреба детета (у укупном износу 34.000,00) до досуђеног издржавања, сносити трошкове издржавања детета.

Ценећи чињеницу да тужени није дужи временски период доприносио издржавању детета, правилна је и одлука о привременој мери која се односи на издржавање детета, а за коју је првостепеног суд дао јасне и довољне разлоге.

Нису од значаја жалбени наводи туженог да је првостепени суд био дужан да преко Центра за социјални рад Општине Чукарица испита стамбене услове туженог, а код мишљења надлежног Центра за социјални рад Општине Чукарица да је у интересу детета да буде поверено мајци, са којом непрекидно живи, а што је и жеља самог детета.

Неосновани су жалбени наводи туженог да тужиља занемарује дете остављајући га сваког викенда самог у кући, а ово стога што је у току поступка утврђено да тужиља само један викенд месечно није у кући и то у летњем периоду, када се о детету стара старија сестра која је на четвртој години факултета и деда детета.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, будући да према члану 207 Породичног закона о накнади трошкова одлучује суд по слободној оцени, руководећи се разлозима правичности. Апелациони суд прихвата разлоге првостепеног суда да је у парници овакве врсте, одлуком о трошковима која одступа од општих правила о накнади трошкова парничног поступка, заштићено начело солидарности у породичним односима, чиме се штити интерес малолетне деце.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке, те исти нису посебно ни образлагани.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке, применом члана 390. ЗПП, а како је жалба тужиље одбијена као неоснована, то је ставом другим изреке одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**Председник већа-судија
Весна Обрадовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић